

UZASADNIENIE WYROKU

Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp.

z dnia 26 lutego 2016 r. co do oskarżonego K. G. (1)

na wniosek oskarżycielki posiłkowej I. K.

1). Kara.

Orzekając o karze za przypisane oskarżonemu K. G. (1) przestępstwa, sąd zastosował regulację art. 37 b kk. Przepis ten, dodany na skutek nowelizacji Kodeksu karnego, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r., wprowadza tzw. karę mieszaną. W myśl niniejszego artykułu, w sprawie o występki zagrożony karą pozbawienia wolności, niezależnie od dolnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego w ustawie za dany czyn, sąd może wymierzyć jednocześnie karę pozbawienia wolności oraz karę ograniczenia wolności. Kara pozbawienia wolności określona jest w dwóch wymiarach – nieprzekraczającym 3 miesięcy oraz nieprzekraczającym 6 miesięcy w wypadku, gdy górna granica ustawowego zagrożenia wynosi przynajmniej 10 lat. Wymiar kary ograniczenia wolności w każdym przypadku nie może przekroczyć 2 lat. W pierwszej kolejności wykonaniu podlega kara pozbawienia wolności, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Sąd przy wymierzaniu kary oparł się również na przesłankach zawartych w art. 53 kk. Zgodnie z § 1 niniejszego przepisu, sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych w ustawie, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Sąd wymierzając karę uwzględnił również dyrektywy wynikające z art. 53 § 2 kk, a więc brał pod uwagę zachowanie się sprawcy, rodzaj i rozmiar ujemnych następstw przestępstw, właściwości i warunki osobiste sprawcy, sposób jego życia przed popełnieniem przestępstwa i zachowanie się po popełnieniu przestępstwa.

Analizując stopnie społecznej szkodliwości występku oszustwa oraz udziału w zorganizowanej grupie przestępczej, jakich dopuścił się oskarżony, sąd uznał je w obu przypadkach za znaczne. Na taką ocenę wpływ miał rodzaj i charakter naruszonych dóbr. W przypadku oszustwa oskarżony popełnił przestępstwo przeciwko cudzemu mieniu. Prawo własności jest najważniejszym i szeroko chronionym prawem majątkowym w kodeksie karnym, gdyż tego rodzaju ochrona daje gwarancję nienaruszonej trwałości własnego majątku i swobody rozporządzania nim. Ponadto sąd miał na względzie łączny rozmiar wyrządzonej szkody, który był bardzo duży, sposób i okoliczności popełnienia czynów. Osoby pokrzywdzone, to osoby starsze, pokrzywdzeni wierzyli, że pomagają swoim dzieciom, a więc osobom, których dobro i bezpieczeństwo jest dla nich szczególnie cenne. Wykorzystano ich strach o osoby najbliższe. Nie przypadkowo ofiarami były osoby starsze, bardziej łatwowierne. Oskarżony zaś wykorzystywał to, że pokrzywdzeni nie myśleli racjonalnie, gdy dowiadywali się o rzekomych wypadkach z udziałem ich dzieci. Natomiast w przypadku czynu z art. 258 par. 1 kk chodziło o dobro w postaci porządku publicznego. W przypadku tego czynu sprawca działał na rozległym terenie, w okresie paru miesięcy. Stopień winy sprawcy sąd również ocenił jako znaczny. Sprawca działał umyślnie, z zamiarem bezpośrednim w przypadku obu czynów.

W ocenie sądu orzeczona kara jest adekwatna do popełnionych czynów i roli oskarżonego, jaką odegrał w zakresie tych czynów, i będzie wypełniała cele prewencji indywidualnej jak i generalnej. Sąd uznał, że w przypadku przestępstw popełnionych przez K. G. (1) kara winna mieć charakter mieszany, tak jak przewidział to ustawodawca w art. 37 b kk: w pierwszej kolejności izolacyjny, a następnie – dla uwydatnienia celów wychowawczych – winna polegać na wykonaniu nieodpłatnej pracy dla społeczeństwa, gdyż swoim zachowaniem oskarżony naruszył normy przyjęte w społeczeństwie jako obowiązujące. Sąd stwierdził, że taka kara będzie wystarczająca dla osiągnięcia w stosunku do oskarżonego pożądanego efektów wychowawczych i winna uzmysłwić oskarżonemu karygodny

charakter przestępstwa, jakiego się dopuścił, wdrażając go jednocześnie do przestrzegania porządku prawnego. Kara mieszana kształtuje i świadomość prawną społeczeństwa i jednocześnie spełnia cele stawiane karze w zakresie celów zapobiegawczych i wychowawczych, które ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego.

Przy wymiarze kary na niekorzyść oskarżonego wzięto pod uwagę to, że po popełnieniu przestępstw nie czynił starań o jakiegokolwiek, chociażby częściowe, naprawienie szkody, bardzo duży rozmiar wyrządzonej szkody materialnej, wyrządzenie także szkody niematerialnej w postaci ujemnych przeżyć psychicznych pokrzywdzonych, którzy do dziś odczuwają tego skutki w psychice. Sprawca działał z motywacji finansowej, by uzyskać korzyść pieniężną.

Dodatkowo do okoliczności działających na niekorzyść oskarżonego sąd zaliczył także sposób zachowania się sprawcy, tj. wielokrotne doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem innych osób, które skutkowało wielością pokrzywdzonych i to osób starszych, które bardzo przeżyły to psychicznie i co pozostawiło do dzisiaj ślad w ich psychice.

Sąd uwzględnił na korzyść oskarżonego fakt, że K. G. (1) jest osobą dotychczas nie karaną sądownie.

Jako okoliczność łagodzącą sąd wziął pod uwagę także ostateczne przyznanie się do winy i sprawstwa oraz szczegółowe wyjaśnienia złożone przez oskarżonego, a także to, że tylko tych dwóch oskarżonych (oskarżony K. G. i drugi współoskarżony) w przedmiotowej sprawie poniosło odpowiedzialność karną za to, co czynili, choć stali najniżej w szczeblach zorganizowanej grupy przestępczej i to ktoś inny wzbogacił się na niniejszych przestępstwach. Oskarżeni K. G. (1) i R. B. otrzymywali za wykonywane czynności kwoty znacznie niższe niż rozmiar wyrządzonej szkody, te duże pieniądze nie trafiały ostatecznie w całości do ich rąk, lecz dalej – do kogoś innego, innych ludzi. Ponadto podkreślenia wymaga również, iż oskarżony K. G. (1) współpracował z organami ścigania celem ustalenia tożsamości pozostałych współsprawców, co również należy traktować jako przesłankę łagodzącą.

Sąd, za czyn kwalifikowany jako przestępstwo z art. 258 § 1 kk, na podstawie art. 37 b kk w zw. z art. 258 § 1 kk w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 kk, art. 35 § 1 kk, wymierzył karę mieszaną 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności i 2 (dwóch) miesięcy ograniczenia wolności z zobowiązaniem do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin miesięcznie. Na podstawie art. 37 b kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 kk, art. 35 § 1 kk, Sąd wymierzył oskarżonemu karę mieszaną 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności i 10 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności z zobowiązaniem do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin miesięcznie za ciąg przestępstw opisany w pkt XVI- XXIII części wstępnej wyroku. Na podstawie art. 87 § 2 k.k. kary te połączył i wymierzył oskarżonemu K. G. (1) łączną karę mieszaną 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 1 (jednego) roku ograniczenia wolności z zobowiązaniem do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin miesięcznie. Sąd uznał, iż wyznaczona kara będzie wystarczająca dla osiągnięcia jej celów.

2). Obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody.

Ponieważ pokrzywdzona w terminie wstąpiła do sprawy jako oskarżycielka posiłkowa i w terminie wniosła o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody przez oskarżonego, sąd, uznając winę i sprawstwo K. G. (1) w ramach zarzuconych mu czynów, orzekł zgodnie z art. 46 § 1 kk i zobowiązał oskarżonego do naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej I. K.. Tym samym K. G. (1) winien naprawić szkodę w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej kwoty wskazanej w punkcie IV tiret czwarte sentencji wyroku, tj. kwoty 49.668 zł. W warunkach określonych w art. 46 § 1 kk sąd zobowiązany jest bowiem orzec obowiązek naprawienia szkody, jeżeli szkoda wynikająca z przestępstwa została określona i udowodniona (tak wyrok SN z dnia 21 listopada 2002 r., III KKN 269/00, LEX nr 74459). Kwota zasądzona na rzecz I. K. czyni zadość szkodzie oskarżycielki posiłkowej, gdyż jest zgodna z kwotą przez nią żadaną w piśmie z dnia 21 sierpnia 2015 r. (k. 1943).